

ZGODNJA

DANICA.

Katolišk cerkven list.

List 13.

V četrtik 30. sušca 1854.

Tečaj VII.

Pervi dar pomladi.

Z vijolie duhtecih,
Se sladko smejecih
Šopék sim nabral.
Mja roka povija
Za Té jih, Marija,
Da k godu Ti danes
V spomin jih bom dal.

Al čes za vezilo
To kito v vosilo,
Precista Go spá?
Ljubezen nabrala,
Ljubezen zvezala
Je sama edina
Jo mojga serca.

Tak smém Ti verjeti.
Da kito čes vzeti,
Kraljica nebes!
Ozerla z visosti.
Iz Božje svetlosti
Se bodes na mene,
Marija, zares?

Oh ná jo ná kito
Z ljubezni zvito —
Ná celo serce!
Le za Te bo bilo,
Le Tebe slavilo
Do zadnjiga dné!
25. susca 1854. J. V.

Nečisti grešnik je tudi v sredi svečega grešnega življenja nesrečen.

Cloveška sreča na svetu ni ne bogastvo imeti, ne dobro piti in jesti, ne kratkočase, veselje sveta vživati, ne, ko bi tudi stanovitno bilo, po nagnjenju spačeniga mesa živeti, si vse dopustiti, vse steriti, kar truplo hoče: ampak le mirno in pokojno serce, ali z drugimi besedami: to de so želje njegoviga serca vselej spolnjene, de tedaj ne hrepeni po tem, kar ne more doseči; kar pa vender želi, vselej ima, in se mu ni zraven treba nikogar nič batiti. Naj se mu vzame mir in pokoj serca, in proc je vse njeovo veselje; velik revež je, naj ga tudi ves svet imenuje srečniga, in toliko nesrečni je, kolikor nepokojniši. Kralj na svojim sedeži pa z nepokojnim srecam, če je ravno okoli njega polno strežetov pripravljenih, le migne naj, spolniti njegovo voljo, je vender ubožniši, bolj nesrečen, in večiga usmiljenja vreden, kakor berač, ki leži poln turov in v nar večim pomanjkanji pred njegovimi vratmi, če je pa njegovo serce mirno in pokojno. Kdo je tedaj na svetu revniji in nesrečni, kakor nečisti grešnik, ker ravno to je tista pregreha, ktera prezene popolnama ves mir iz serca?

Ogenj, pravi sv. pismo, nikoli ne reče: dosti je, ampak če več veržeš vanj, veči bo, in več bo hotel imeti. Tako je poželenje pri človeku, in prav posebno nečisto poželenje: to poželenje prav v posebnim pomenu je tista nikoli sita pijavka, ktera ima po besedah sv. pisma dve hčeri, ki zmeraj vpijete: prinesi! prinesi! in naj se jima prinese, kar hoče in kolikor hoče, jima ni dosti, in zato ne jenjate klicati: prinesi! še prinesi! Tako ni, in ne more biti nikoli zadosti storjeniga nečistemu poželenju, zakaj več ko se mu dovoli, več hoče; in naj se tudi stori vse, kar hoče, mu vender še ni dosti,

in zmerej in brez vsiga preneha bo vpilo: prinesi! prinesi se! stori še to, stori še uno reč, stori še enkrat, kar si že tolikrat storil, če ravno vselej z obljubo le še enkrat, le še zdaj in potem nikoli več ne storiti. Kdaj in kakšen mir serca bo tedaj mogel imeti nečisti grešnik, ker hoče njegovo poželenje, kadar ga je že stokrat spolnil, spet na novič stokrat in stokrat spolnjeno biti? — Zato ga všeče kakor na vervi iz greha v greh, iz hudobije v hudobijo: povsod ise pokoja enako nečistimu duhu, od kteriga Jezus Kristus govori; ali nikjer ga ne najde; in ker ga nima po tem takim nikoli nobeniga miru, ali ne bomo smeli po pravici reči, de je nesrečen, ubožec in revež, vsiga usmiljenja vreden v sredi svojega grešnega veselja? Zakaj ni ga še prav okusil, že mu je vzeto, in njegove želje po drugim ga že spet terpinčijo. In tako je, de ob kratkim povem, v svoji nesreči popolnama enak izmisljenemu ajdovskemu Tantalu, kteri stoji po njih izmisljenji v vodi noter do vrata, in visi nad njim nar boljši sadje noter do njegove glave; mora pa vender pri vsim tem terpeti večno žejo in lakot: zakaj če zine po jabelku, se mu umakne, in če se prikloni, de bi pil, beži voda spred njega.

Ravno tako, nečisti grešnik, spoznaj odkrito-sereno! se tudi tebi godi. Povsod okoli sebe ne vidiš drugiza ko veselje in srečo, nar čistejši vodo za žejo in nar lepši sadje za lakoto svojega serca. Pa če sežeš po jabelku, se ti umakne, in ne moreš ga doseči, in kadarkoli se pripognes, de bi pil, odteče voda spred tebe, ko bi z očmi trenil, in ti si v sredi veselja žalosten in v sredi sreče nesrečen; s tem hočem reči: tvoje meso hrepeni in je vse mertvo po tej ali uni prepovedani pregresni reči; in ti misliš, če si jo dopustiš, de boš najdel v njej, kdo ve, kakšno veselje, in bojo spolnjene želje tvojiga serca. Ali tako zaželeno jabelko zgine, kakor sežeš po njem, in voda veselja, kakor jo hočeš piti, bezi pred teboj, in lakota in žeja tvojiga serca po takih prepovedanih rečeh ni potolažena, ostane in še le veči prihaja, če si tudi vse dovolis, vse storis željam svojiga serca, jim še ni in nikoli ne bo zadosti storjeniga, ampak se še le bolj vnamejo, storē tvoje serce se bolj nepokojno, te le še bolj nadležvajo.

Tako nima in ne more imeti nečisti grešnik nikoli mirniga serca, tedaj nobene sreče že zavoljo nepokojnih nikoli sitih želj svojiga k vsim ne-spodobnostim nagnjeniga mesa. Kakšen mora biti še le njegov nepokoj, kakšna teža pri sercu, in kolika ravno zato njegova nesreča, ker ga zraven tega še njegova vest peče, grize, strasi in mu pogubljenje napoveduje. Veseli, srečni so bili naši

pervi starci v raji, dokler so bili nedolžni; Bog sam je prijazno z njimi govoril, bil njih varh, njih učenik. Ali komaj okusijo prepovedani sad, in proč je vsa njih sreča; v pekel tako rekoč se jim spremi tako lepi, veseli in prijetni raj; vsi se tresejo, trepečejo od strahu, in beže se skrit pred svojim dobrotnikom, svojim tako prijaznim in usmiljenim očetom, ki so ga bili dozdaj le toliko veseli! Zakaj vse to? Zato ker jim je njih vest na glas v-pila, de so prelomili njegovo zapoved, Boga žalili, zaničevali njegovo voljo, zapravili po tem takim njegovo prijaznost, ktere niso več vredni, in zasluzili vso njegovo jezo. Ravno tako drago plačuje nečistnik svoje grešno veselje; komaj je greh storjen, in proč je mir njegove vesti in z njim vred proč vse njegovo veselje, vsa njegova sreča. Bog mu kliče: človek! človek! kaj si storil? se mu postavi živo pred oči s svojimi strašnimi strelami v rokah pripravljen jih vse vanj izstreliti; Jezus Kristus mu vpije ojstre nauke svojiga s. evangelija v njegove usesa; vera kliče: neumnost in nespamet za tako kratko veselje dati neizrečeno večno srečo! angel nedolžnosti in poštenja zdihuje in milo vpraša, zakaj je mogel bežati, in se zaničevanju, zasmovanju vsiga sveta umakniti? vrata nezmerjene večnosti se mu odpró, in njegova vest mu kaže odene strani nebesa in kliče: glej, kaj si zapravil! tudi zate so bile vstvarjene, ali od zdaj so ti zaperte; ne boš ga ne okusil tistiga nezapadljiviga veselja, ki ga je Bog od vekomaj pripravil svojim izvoljenim, ker nič nečistiga ne pojde v Božje kraljestvo! od druge strani pa mu kaže peklenski brezen in spet kliče: glej, kaj si zasluzil! tukaj, tukaj te čaka tvojih del vredno plačilo! kolikor več nečistiga veselja si vzival, toliko več terpljenja ti bo tukaj nalozenega; tvoje telo je bilo ud telesa Jezusa Kristusa; ti pa si ga storil ud nečistosti; zato boš večno odločen od njega, kakor se suha mladika odreže od terte in verze v ogenj, tako boš ti v ogenj veržen, in glej tukaj v kakšen, kako strašen ogenj! tvoje truplo je bilo pri sv. kerstu posvečeno v tempelj sv. Duha: ti pa si ga ognusil, ostudil, oskrnil; zato te bo razdal in končal Bog v svoji jezi. Glej tukaj, kako strašna je teža roke Božje, ktera te bo zadela, in jo boš nosil, skušal, terpel vso nezmerjeno večnost!

O kako se mu mora pri takim glasu vesti vsako še tako veselje spreobrniti v grenki želč! In ali se bo mogel zderžati, de bi večkrat s solzami v očeh na skrivnim ne zdihoval in morebiti ravno takrat, ko ga za srečnega stejejo, ne zdihoval rekoč: O nespametno, slepo moje serce, ktero si me tako deleč pripravilo! Pred ljudmi sieer znam skrivati dela teme, ali Božjim očem, ktere tudi v temi, tudi v nar bolj skritih kotih vidijo in predero do vših spranj sreca, je vse jasno, vse znano! Ko bi me Bog zdaj poklical iz svetá, kakšen bi prišel pred sodnji stol njegove ojstre pravice! Tresti se začne pri tacih mislih, groze in strahu trepetati; zato si jih izbija iz glave, kolikor je mogoče, pa zastonj, ne da se, ali vsaj le malo časa se da pregnati taka groze polna misel. Njegova vest ga zraven tega tudi opomni njegove poprejšnje nedolžnosti, kaj je bil pred, kaj pa je zdaj, de vidi od kod, kako iz visokiga je padel in kako globoko se pogreznil! In tukaj mora še le prav čutiti svojo ne-srečo: Kdo mi bo dal, zdihuje pač tudi on, kakor nekdaj Job, kdo mi bo dal biti kakor sim bil v poprejšnjih mesecih in dnevih: ab zakaj jih ne morem več priklicati let svoje nedolžnosti! O srečni dnevi,

ki sim jih preživel v Božjim strahu in zato vzival njegovo prijaznost in mir svoje vesti! Kam ste zginili, kje ste? Mladenci so me vidili in se skrili, in stari so pred menoj vstajali (t. j. tudi hudobni so bili sramozljivi vprico mene), in modri so spostovali moje zaderžanje. Uho, ktero me je slisalo, me je blagorvalo, in oko, ktero me je vidilo, mi je pričevanje dajalo; vsi, kteri so me vidili ali od me ne slisali, so me imeli v lepim spominu; ia zdaj sim zaničevanje sveta, sramota svojih staršev in svojih domačih in pohujšanje ljudi! — Kako nesrečen mora tedaj biti nečisti grešnik tudi v sredi svojiga grešnega veselja!

Prijetna godba v gojzdu.

Desiderium habens dissolvi, et esse cum Christo. Philip. 1, 23.

Reci, kar hočeš, in boj se smerti, kakor hočeš, ti vender zaterdim, de, kdor Boga presereno ljubi, in njemu zvesto služi, se ne boji smerti, temuč je veliko več želi, ter s sv. Pavlam Ap. zdihuje rekoč: „Jest pa želim razvezan biti, in se s Kristusam združiti“.

Neki plemenitaž, premožen grajsak, se na lovu deleč v gojzd zgubi in zajde; kar zasliši neizrečeno prijetno godbo, ktera se, prav lepo nabранa, zdaj znižuje, zdaj zvišuje z nekako čudovito ljubeznjivostjo, sladkostjo in prijetnostjo. To godbo spremlja se nekaj lepsiga in gulinjivsiga. Glas čist in krepek prelepo popeva, od začetka se kakor iz slabecih in bolehnih pers izhajoč potresa, scasama pa vedno bolj in bolj terden in močan prihaja. Grajsaku je per sreco, kakor de bi čul angle božje peti in gosti. Nar pervo je bila godba in potem petje; in po vsakim prenemu godbe so se ene in ravno tiste verstice pele, ktere so se nekako takole glasile:

Bod' zadovoljno, nadložno serce:
Trudi se vdati,
V voljo podati,
K jo Oče nad tabo spolniti će!
Zakaj skoz reve, nadlog, težave,
On vodi v lepe nebeske višave!
Po smerti telesa,
Se pride v nebesa.
Kjer se brez truda nadlog,
Daje vživat' sam Bog.
Tem, kter' vse voljno terpijo,
In Njega vredno častijo!

Grajsak misleč, de to je nebeska godba in angelsko petje v tolažbo kaciga umirajočega reveža, kteri je zasel in opesal, se tihama dalje pomika za svetim glasam: njegovo serce močno bije, iz njegovih oči se bliska veselje in želja, naslediti angela božjiga, kteri s to godbo in s tem petjem kaciga reveža tolaži, poterduje in pokrepčuje. Kar godba in petje utihne; in plemenitaz vidi pred sabo — pa koga, morde angela božjiga? — O ne! Sromaska starčika s goslicami, vsiga razterganiga, hromiga in kruljeviga, turoviga in goboviga, tako, de ga je le pogledati stud in groza.

Grajsak praša: Si li ti tako lepo godel in popeval? Jest, odgovori starčik. Povej mi za božjo voljo, kako je vender to, de si per toliki revi in nadlogi tako vesel in dobrevoljin?

Per všim terpljenji, odgovori starčik, per vših svojih revah in nadlogah sim zadovoljin in vesel, ker vem, de med menoj in Bogom ni drugiga, kakor ta le izila narejena stena mojiga rahliga trupla;

in verujem, de skoz nadloge in težave se pride v nebeške višave. In zdaj sim posebno vesel, ker se čutim blizo smerti; zakaj po smerti telesa — se pride v nebesa, ako tukaj vse voljno poterpimo in Boga vredno častimo. In meni ni kaj druga dosti mar, kakor Boga ljubiti, njemu služiti, ga s poterpljenjem častiti in po njem zdirovati; zatorej se lahko razveselujem, mu zdaj godem in prepevam, na znanje dati, de kadar po mé pride, mi bo prav, in nikdar prezgodej prisel ne bo.

Grajsak se temu močno čudi, ker se je smerti posebno bal, ker je posvetno živel, Boga in večnosti pozabil. — Nato plemenitaž starčika, kteri je že tako rekoče s smertjo rinjal, vpraša: Preljubi! koliko časa si pa že tukaj v gojzdu? Od sinoči, odgovori. Vsaj včeraj jutro sim bil tam v unim kloštru, bote že vedili zanj, pri spovedi in pri sv. obhajilu, odpustike zadobiti. Potem sim vzel palico, ktera mi pomaga hoditi, in sim se v imenu božjim dalje podal; kadar sim pa do semle prisel, so mi vse moči odpovedale in moje slabo truplo je djalo: Do sem — in ne dalje. Tako zdaj tukaj počivam in se razveselujem v Bogu, svojim stvarniku in zveličarju! Grajsaka nekaki strah in posebno občutje spreleti: klobuček nevedama z glave zmakne, solzne oči proti nebu vzdigne, znablje premika k molitvi, se vdarja na grešno srce, ktero je Boga pozabilo in se zatorej smerti močno balo.

V tem stanu plemenitaž ves zamišljen stoji in sterji, dokler, kakor iz spanja se zbudivši, iz svoje lovske taške vinske posodice ne potegne, umirajočimu starčiku dati piti in ga pokrepčati; tote prepozno, ker leta revni Lacer je že mirno v Gospodu zaspal, in prenesen bil v naročje Abrahamsovo vživat zveličanski sad svojega sromaškega življenja, v katerem je nar grenkejsi težave in nadloge ves v voljo božjo vdan pohlevno terpel, dobrovoljno prenašal in zdaj srečno prestal.

Plemenitaž se v gojzdu zgubivši najde zopet pot do svoje grajsine: najdel je tudi, kar je še boljši, pot do Boga davno pozabljeniga. Domu pridši poslje svoje služabnike v gojzd, kteri perneso merliča v grad, mu preskerbi lep kersanski pogreb, da na njegov grob postaviti kamnit spominek z lepim napisom, v zgledni poduk svojim otrokom in prihodnjimu zarodu; prijetne godbe in petja v gojzdu pozabil ni, in poslednjih besedi umirajočega starčika je pominil vse svoje žive dni. — πα

Smert nevernika.

Ni veliko nad trikrat sedem let minilo, ko je v nekem mestu živel mož brez vse vere ino brez vsiga upanja prihodnjiga življenja, ktemu tedaj ni bilo druga dosti mar, kot za trebuh skerbeti, in se razveselovati po Epikurjevim vodilu: *Le pij ino jej in počenjaj, kar se ti poljubi; saj po smerti ti ne bo nobeniga reselja.* S smodko v ustih jo je redovno vsak ljubi večer s svojim kodram na strani koracičil v kerčmo, kamor so se shajali možaki njegove baže. Se vč, de tamo, kjer pijanost za mizo sedi, tudi nečistost za pečjo čepi, ino tamo, kjer se vino ali ol popiva, se tudi pamet in sramožljivost zgubiva; toraj se kar lahko razumé, kako pošteni, sramožljivi ino spodobni so tacili mož pogovori bili; posebno jako so se ustili čez sveto katoliško cerkev in njene mašnike, ker je drugi druga in zavavljanju in zasmehovanju služabnikov sv. cerkve prekosoval. Med drugimi burkami in kvantami, ktere

so uganjali ino si z njimi čas kratili, zastavi nek gerd zasmehovavec važno vprašanje, kaj pošteno zbirališču meni od duhovne pomoči o smertni uri. Oterpnjeni nevernik stavi ravno v to svoj ponos, takrat se neostrašljiviga kazati, kadar se pobožni verni trese. Kar mene zadene, se oglasi ta gerdun, ker kozarec iz roke na mizo postavi, ne potrebujem v smertni uri nobeniga, de bi mi prigovarjal in dušo priporočal; moj koder, se oberne na psa, kteri gobec odpre, de šavsne kos kruha, ki mu ga verze, mi zamore ravno to pomoč skazati. Z rokami so ploskali pohvalo brezbožnemu hudobnežu, ker jo je tolikanj po njih mislih zadel; tote hitro ga doleti zaslужena kazen, ktero si je sam izgovoril. O terdi noči, ko ga je zastran pregresne pohvale se en poliček poserkal, popusti kerčmo, ino v dva cepa jo tava domu — v društvu svojiga kodra. Pot ga pelje čez plitev potok, prek keteriga je ozka deska položena; zakaj teklo je komaj toliko vode, de je tla pokrivala. Pijanče stopi na desko, zderkne, in o svitanju ga v plitvi vodici utopljeniga najdejo, poleg njega pa — zvestiga kodra, kteriga pomoč si je v smertni uri poželel. — Kakor je veroval, tako se mu je zgodilo; kakor je živel, tako je umerl.

Križ se pripone človeku, kteri svojmu sovražniku odpusti.

Prigodi se enkrat, de neki vitez očeta nekiga družiga viteza umori in de poslednji morivec v svojo oblast dobi. Ko že z mečem namahne, de bi se nad njim zmaševal, milo uni reče: Lepo te prosim zavoljo presvetiga križa, na ktem je Gospod za sovražnike molil, in se vesoljniga sveta usmilil, usmili se tudi ti mene. Tega pa taka prošnja tolikanj pregane in omami, de mu kar roka obstane. In ko premišljuje, kaj mu je storiti, se k usmiljenosti nagne njegovo srce, tedaj človeka vzdigne, ter mu reče: Zavoljo presvetiga križa, de bi tisti, ki je na njem terpel, moje grehe mi odpustil, ti tudi jaz odpustum, in odsle hočem tvoj prijatel biti. In pri ti priliki ga objame kot nar ljubisiga znanca. Nedavno potem gre ta vitez vojskovat se v sveto deželo. In ko pride on z drugimi pobožnimi vojaki v cerkev božjiga groba v Jeruzalemu, in gre memo veličega altarja, glej, tu se podoba križaniga Jezusa precej globoko pred njim pripogne, kar vsi vidijo. Ker pa ne vedo, komu de se je taka čudapolna čast prigodila, gredo še enkrat vsi pa posameznim memo kriza. Vender se križ pred nikomur ne priklone, kakor samo pred tistim, kteri je popred tako čast zadobil. In sedaj ga poprašujejo po vzroku te čudovitne prikazni. On pa odgovori, de je take časti neskončno nevreden, vender pa pove, kar smo ravno povedali. In vsi osterme nad toliko ponižnostjo Kristusovo, ter spoznajo, de se mu je hotel Gospod pripognivši se kakor zahvaliti.

Kako ljubo de je Gospodu premišljevanje njegovlga britkiga terpljenja.

Neki pobožni človek vedno Boga v molitvi prosi, de naj bi mu razodel, kako bi mu mogel nar bolj dopadljivo služiti. Tu vidi enkrat Gospoda Jezusa naproti mu iti, kteri prav težak križ na svoji sveti rami nese, ter mu reče: Nič dopadljivši in prijetniši mi ne moreš služiti, kakor če mi tale težki križ nesti pomagaš. In tedaj ga uni vpraša:

Kako ti hočem pomagati? Gospod pa mu odgovori: Nosi moj križ v sercu po večkratnim premišljevanji in milovanji; v ustih z iskreno hvaležnostjo; v usesih rad in željno poslušaje moje terpljenje; na herbu z neprehananim križanjem svojega mesa. In mož si je veliko prizadjal, ter spolnoval besedo Gospodovo in po tem je kmalo dosegel preveliko svetost.

Čudne sanje.

Neki kmet gre štirdesetdanski post v mesto na somenj in tudi, preden se domu verne, v gostivnico kozačec vina pit in kruha prigriznit za potrebo. Pri dveh mizah se ljudje z mesam gostujejo in ga temu kmetu nadležno ponujajo, tako, da jih ptuj človek posvari, rekoč: Pustite moža, ker do zdaj mesa ni jedel, naj ga tudi zanaprej ne je! Kmet se tedaj mesa stanovitno zderži. Ko zvečer domu pride in po večerji zaspi, se mu berž začene sanjati, da je med prešiči in mora ž njimi skupaj jesti, na vso moč se brani, pa nič ne pomaga, persiljen je per tej nečedni družini jesti. — Nekteri kristjani res štirdesetdanski post brez potrebe po gostivnicah prederzno meso jedo, akoravno so le postnih jedi navajeni, in bi jih lohka dobili in tudi ob mesnih dneh večkrat mesa nimajo, de bi ga jedli; vedo sicer polajšanje cerkvene zapovedi, de se nektere postne dni sme meso jesti, kaj pa je zato treba storiti, tega pa nočejo vediti, jedo kot žertna živila brez premislika, kar se jim da; taki so močno podobni živalim, kakor se je unimu kmetu sanjalo. —

B.

Ogled po Slovenskim.

Iz Ljubljane, 28. sušca. Dnes so se milostivi škof Friderik Baraga po železnici v Celje podali. Spremili so jih visokočastiti gosp. korar Jan. Novak in drugi častiti duhovni. Slišali smo, da jih je v Celju okoli 40 duhovnov prav lepo sprejelo. Zvonovi so tudi veliko množico vernih priklicali. Po kratkim ogovoru visokočastitiga gospoda opata Matija Voduška v imenu preč. Lavantinskoga škofa so se v veliko cerkev in potem v opatijo podali. Od tod se bodo v Št.-Andrej napotili in potem skoz Dunaj, Mníhovo, Pariz, Dublin k svojim ljubim ovčicam v Ameriko vernili. Pri nas so bili sicer malo časa, ali kdo zamore popisati, koliko dobriga je njih apostolsko obnašanje tukaj obrodi! Oni, katerih bukve se s tolikim veseljem beró, da same „Dušne Paše“ je že 27,700 iztisov na svitlim, so še poslednje dni svojega tukajšnjega bivanja obilno obilno zbranimu ljudstvu v cerkvi častitih OO. Franciškanov v praznik oznanjenja Marije prečiste Device in pri sv. Petru v nedeljo z vso gorečnostjo katoliškega škofa besedo Božjo oznanovali. Prav umljivo so pokazali v pervi cerkvi lepoto angeloviga češenja in zjasnili, kako de to prelepoto molitev opravljammo Bogu v slavo, Marii v čast in sebi v dušni prid; v drugi cerkvi pa so serčno priporočevali, da posnemajmo ljubiga Jezusa v njegovi krotosti, ponižnosti, poterpežljivosti, molitvi in ljubezni do Boga. Pa ne samo v cerkvi, tudi obiskovaje nunske in latinske šole, Alojzjeviše in duhovnico so povsod kratke pa primerne in v serca segajoče govore imeli, ki jih gotovo nikdar ne bodo pozabili, kteri so jih slišali. Ali tudi milostivi škof se bodo, kakor so rekli, vedno spominjali dni, ki so jih tukaj preživeli. Zato so vredništu „Zgodnje Danice“ ukazali naznaniti, da se serčno zahvalijo za veliko ljubezen, ki se jim je skoz in skoz kazovala, posebno, ker so njih besede tolikanj radi po-

slušali, kakor tudi, da so toliko lepih darov za uboge Indijane zložili; *) kar jih tolikanj bolj veseli, ker so pri marsikterih vidili, da so si sami v svoji revšini pritergovali, **) da so zamogli kakšen dar podariti. — Bog jim daj srečno pot in dolgo življenje sebi v čast in svoji sveti cerkvi v poveličanje!

* „Šolski Prijatel“ naznani Drobčinice za novo leto 1854. s temi besedami: „Občeno ljubljeno in težko pričakovane „Drobčince“ so donatisnjene. Tudi letosni tečaj je tako izversten, kakor poprejani. Slovenci gg. dopisateljem ne morejo dosti hvaležni biti za toliko lepo in mikavne sostavke. Posebno pa prečastiti g. vrednik Jožef Rozman zaslubi slavo in hvalo za svoj neumorni trud in veliko prizadevanje. Slovenci! le pridno kupujte in prebirajte zlate Drobčince, gotovo bode to vaša časna in večna sreča!“

Od Ljubljanske. (Konc.) Pred časom je imelo Ljubljansko mesto še večji število Božjih hiš, ktere so bile pa v nemilih dneh opušene ali poderte. Bila je 1. Cerkev sv. Janeza Ev., ktera je že v letu 1225 stala, je bila pa v l. 1494 zavoljo turških napadov poderta; stala je pred ko ne na naravnim tergu ondi, kjer je bila pozneje v l. 1606 nova cerkev ravno tega svetnika miniham kapucinskoga reda sozidana; ta pa je bila v l. 1811 opušena, in po tem poderta. 2. Cerkev sv. Filipa N. na mestu sedanjega šolskega poslopja; postavil jo je v l. 1072 tergovac Peter Baldavic, v letu 1333 je bila miniham iz reda sv. Franciška izročena, in l. 1403 in spet v l. 1492 prezidana, v l. 1786 pa opušena in poderta. 3. Cerkev sv. Mihaela pri nunah iz reda sv. Klare na mestu sedanje vojaške bolnišnice, sozidana v l. 1656, in opušena v l. 1782. 4. Cerkev sv. Jožefa pri neobutih avgustinjanih (diskalceatih) na mestu sedanje mestne bolnišnice, sozidana v l. 1657, in opušena v l. 1811. 5. Cerkev sv. Elizabete v prejšnji mestni bolnišnici, ktera je že v l. 1345 stala, v l. 1386 pogorela, med l. 1564 do 1601 v luteranskih rokah bila, in se je v l. 1820 opustila. 6. Cerkev sv. Frideline na bregu, sozidana v l. 1449, in v l. 1484 poderta. 7. Cerkev sv. Rozalije za gradom, ki je stala že pred l. 1660, je takrat pogorela, in v l. 1785 opušena bila. 8. Več kapelic: sv. Ahacija v hiši deželnih stanov, sv. Trojice v dvoru deželniga poglavarja, sv. Donacijana v jezuitovskim semenišču, sv. Rešnjiga Telesa v bratovski hiši, sv. Trojice v Zatiškem dvoru, Marije Device pri Bistriškem dvoru na bregu, žalostne Materje Božje v Turjaškem dvoru, sv. Jožefa v Egenbergovim dvoru; vse te kapelice so bile v novih časih opušene.

Kar je sedanjih cerkev Ljubljanskoga mesta, so po prejšnjem razlaganji vse noviga zidanja; zatoraj ni nobeniga sledu več gotiške sege, in vse so le po prijazni italijanski podobi obravnavane. Ne bilo bi napačno, da bi bilo med temi cerkvami kaj več različnosti v stavbi, in de bi na pr. prezidana Ternovska cerkev bizantinsko ali romansko podobo dobila.

P. H.

Iz Gorice. S. Za ves sveti postni čas do veselo velike noči smo letos dobili posebnega pridigarja, ki v tukajšnji veliki cerkvi večkrat na teden se vé de v talianskem jeziku pridiga, kakor je sploh na Laškim stara navada. Letošnji postni pridigar je Poljak iz Verone domá, in se kliče Jožef Sviderkoski-Gru. Poljak, in iz Verone domá? porečete. Taka je. Njegovi pred-

*) Verli učenci viših latinskih sol so 42 gld. po gosp. učeniku A. Globocniku milostivemu škofu podarili.

**) Neka uboga ženica jim je en krajevar podarila. Tega daru so bili silno veseli, spravili so ga, in ga v Ameriko poneso v vedni spomin, kako radi bi namreč tudi ubogi katoličani ubogim Indijanam obilno pomagali, ko bi le premogli.

dedjo so iz Krakove v Verono se preselili, in ta naš letošnji pridigar je tedaj po svojih preddedih Poljak, po jeziku pa le terd Talianec. Čverst mož, okoli 50 let star, se s svojim zunajnim koj vsakim prikupi, in celo njegovo vedenje kaže, de je za leco kakor nalaš stvarjen. Pridgal je že tudi drugod, posebno v Dalmaciji in po Talijskim, še celo v Milani, in povsod, kar se sliši, z veliko hvalo. Perve dni, ko je sem v Gorico prišel, je tiskal ozanilo novo knjige po mestu delil, ki jo misli ravno na svitlo dati in jo je našemu prezzvišenemu knezu in višimu škošu Goriškemu posvetil. V tej knjigi govori od dobre rabe cerkvene zgovornosti, in uči posebno take, ki se pripravljajo k duhovskemu stanu, in hočejo biti dobri, veljavni pridgarji. Knjiga bo imela naslov, kakor govori to ozanilo: *"Osservazioni sul buon' esercizio della sacra predicatione con analoghi e brevi avvertimenti ai reverchierici e predicatori norelli"*. Obsegala bo eno samo knjigo, cena ji bo 40 kr. Kakor hitro se mu nabero dovolj naročnikov, jo da že tu v Gorici tiskati. Naročnina se plača še le tadaj, kadar bodo bukve gotove. Med braveci Danice, mislim, jih ne bo mnogo, ki bi si hotli omisliti to knjigo, ker poznanje talijanskega jezika po naših slovenskih krajih ni ravno mnogo razširjeno, ako izjamemo naše primorske kraje; ker pa bi vendar utegnilo kateriga mikati, oznanjeno delo tega izverstniga pridgarja dobiti, sim mislil te verstice v Vaš list poslati tim bolj, ker so naš prečastiti viši škoš sami tudi s posebnim razpisom to knjigo svojim duhovnikam priporočili.

* 23. sušca. S. — Skorej Vam ne vem kaj pisati, ker se noviga tukaj malo kaj godi. Slišimo, de dobimo tu sem v Gorico kmali po letošnji veliki noči tista dva časita OO. Jezuita, ki ta sveti postni čas v Terstu pridigata. Kaj bodeta pri nas delala, še prav ne vemo. Pa zadosti, de prideta in enkrat med nas stopita, de bodo protivniki Jezuitov, če so kteri med nami, se sami mogli prepričati, de ti vse časti vredni redovniki niso take strašila, kakor si jih mislijo.

Ravno smo dobili mnogo zaželeno slovenske pridige v roke, ki jih je tukajšnji slavni franciškan, častiti O. Mansvet Smajdek, spisal, in jih v Ljubljani v natis dal. Ko so bile še v rokopisu, so vsem tistim se dokaj prikupovale, ki so jih brati mogli, kakor pričujeta dva sostavka v lanski „Zgodnji Danici“. Sadaj, ko so natisknjene, bo gotovo vsaki bravec z mano rekel, de tista že takrat izrečena hvala ni prazna. Gladki, čisti jezik, umetni sostav govora po pravilih cerkvene zgovornosti, iz sadajnega življenja ljudi, posebno nižjih stanov, zvesto posneti popisi krepot in strast itd. so posebna lepota tega, zamorem reči, izverstnega dela. Ali jaz ga ne bom dalje hvalil; naj ga častiti duhovni si omislico, in sami sodijo; saj tega sim si svest, de jim ne bo žal, de so za te bukve te malo iztrosili, kar veljajo.

Bazgled po keršanskim svetu.

Na Dunaju so se v praznik sv. Jožefa tri protestanke, mati z dvema hčerama, v farni cerkvi častiti Servitov, katoličanam pridružile.

Iz Rima, 9. sušca. Eno tedne sem sta tukaj dva Alkantarinca iz Silezije, kakor se sliši, v zadevah svojega reda. Častita moža sta popotuje strašno terpela. V Ankonski okolici bi bila kmalo v snegu ostala. Večkrat se jima je do pers sneg vderl, in nemogoče se je zdelo iz njega se spraviti. K tem napotljjem se je pa še nar veči revšina pridružila. Tudi ko sta do ljudi prišla, se jima ni pomagalo. Kmetje so sami čež svojo revšino tožili, in celo premožni so rekli, de ne morejo pomagati. Ko eden zmed očetov odgovori: „Ali čeja glada umreti?“ jima reko: „Poprosita pri družih; mi

nič nimamo“. Vdaja se v Božjo voljo, molita in dalje gresta. Kar ju srečate dve ženski z jerbasama. Pogledate bledo obliče ubezih rednikov, in ena ginjena popraša: „Ali sta lačna?“ — „Se ve de“, odgovorita očeta. Ženski denete jerbasu z glave in daste vsaka en bleb kruha. Trudna očeta se na kamna pri potu usedeta, Boga zahvalita in se nastitita. Kdo se tukaj ne spomni pušavnika Pavla in njegove čudovite hrane?

Sveti oče so od turškega cesarja pismo prejeli, v katerim zaterjuje, de bodo katoličani, ki na Turškim prebivajo, v prihodnje posebno varstvo imeli, kar njih vero zadene. — Je pa v turških deželah — v Evropi, Aziji in Afriki 1,478.000 katoličanov, 14.630.000 razkolnikov, 12.000 protestantov, 1.360.000 judov, 14.520.000 mohamedancev.

Dublinski viši škoš Cullen so vredništvu „Universa“ 2000 frankov za preganjane cerkev na Badenskem s pismom vred poslali, v katerim pravijo, de duh preganja tudi katoliško cerkev na Britanskem napada.

Iz Jeruzalem pa piše „Univers“, de sta patriarh Valerga in francoški poročnik Botta 8. svečana iz mesta šla, ker se ni zadostilo zato, ko so patriarha iz Beid-Djalla s silo segnali.

Po naznanih višig skosa v Kvebeku, prečastitiga gospoda Turgeona, se bo za Kanado katoliško vsečiliše napravilo.

Jonski otoki. Iz Kerva se piše: Neki španjolski duhoven, pa angleški podložni v Gibraltaru de Skandela je veliko vojakov v katoliško cerkev spreobrnih. Ker je angleško znal, je bil zvoljen duhovni pastir greško-katoliških vojakov. Z denarnim skladom je dal opraviti cerkev s. Franciška za potrebe vojakov. Zmed 540 mož se jih je 70 v katoliško cerkev vernilo. Veliki škoš v Kervu, prečastiti gospod Nicolson, so vse te vojake v imenovani cerkvi dali sprejemati.

C. a M.

Azija (Kočinčina). Filip Minh, rojen Kočinčinan, kjer je v napravi zunajnih misionov v Aziji na otoku „Pulo Pinang“ podučevan bil, je meseca maliga travna 1844. leta učenje dokončal. Podal se je pa do Kočinčine; kmalo potem je bil v mašnika posvečen in je dosegel vso čednosti praviga duhovna. Po dopisu prečastitiga gosp. škoša Lefevreta, apostolskega namestnika v Kočinčini, od 9. maliga serpana 1853 je bil Filip Minh tako srečen, smrt za sv. vero preterpeti. On je pervi mučenik iz imenovane naprave.

C. a M.

Cerkveno slovstvo.

Ravno kar so z dovoljenjem prečastitiga Goriškega višiga škoſijstva v žaložbi Janeza Giontinita iz Blaznikove tiskarnice na svitlo prišli: „*Shodni ogovorji*“, ki jih je spisal in izustil O. Mansvet Smajdek, učenik naravoslovja v domaćih šolah Franciškanskoga reda na Kostanjevici blizu Gorice. O tem delu le to rečemo: Ko smo 320 strani debele bukve, ktere 24 ogovorov, ki so bili o raznih prilikah zdaj tu zdaj tam po slovenskih krajih izosteni, v čisti slovenski in zgovorni besedi obsežejo, sami sebi v veliko spodbudo bili prebrali; smo se s serčnim veseljem prepričali resničnosti besedi, s katerimi je slavni gospod Stefan Kocijančič imenovan delo lani napovedal rekoč: „Kakor zamorejo pričati vsemi, kteri tega blagiga očeta osebno poznajo, de je on v družbi sama zgovornost; ravno tako pričajo pa tudi njegove pridige, de mu tudi tiste zgovornosti ne manjka, ktera je duhovna v cerkvi potrebna; de v gresih spijoče zdrami, zdramljene k pokori naganja, sporne na bodeči poti zveličanja uteči, in pobožne padcov ováruje.“ Ne bo se kesal, kdor si jih bo omisil. Veljajo pa terdo vezane 1 gold. 20 kr.

Zgodbe katoliške cerkve, ki jih je neutrudljivi gospod Peter Hicinger, Podlipski fajmošter, za doklado „Zgodnje Danice“ od 1849. do 1854. leta spisoval, in ki na 402 stranah dogodbe svete cerkve od začetka do nar novejih časov obsežejo, se pri bukovozu Matiju Gerberju tero vezane po 1 gld. 20 kr. prodajajo. Kdor jih želi imeti, naj si jih urno omisli, ker jih je le še 150 iztisov.

Te dni smo od učeniga gosp. Dr. And. Radlinskoga, duhovna Ostrigonskoga višega škofovstva in vrednika državnega zakonika za Slovake v Budinu, več iztisov slovarja k 1. zvezku ruskih propoved prejeli in gg. naročnikam že razpostali. Ob enim se nam je želja razodela, de bi po Danici ponovili povabilo k naročevanju na zbirko ruskih propoved (cerkvenih govorov v rusinskom jeziku) in na slovar, ki se mu pridava, in pa, de bi razglasili oznanilo nekaterih drugih slovenskih bukev, kar prav radi storimo, kakor se nam je narekovalo:

Slovar k perrimu zvezku „Sobranija russkich proporjedej“. De bi to za slovensko slovstvo posebno važno delo vsaktem Slovenam in tudi tistim, ki niso Sloveni, pa ali nemšino ali latinšino umijo, v prid bilo, je gp. izdavavec namesto napovedanega slovarja, v katerem bi se bile le tiste besede, ki jih ima prvi zvezek ruskih propoved, pa v drugih slovenskih narečijih niso v navadi, z besedami teh narečij razlagovale, in namesto rusko-nemškega Šmidoviga slovarja (kteriga bi pa tisti, ki nemškoga jezika ne znajo, latinšino pa umijo, ne mogli rabiti), za zdaj bolj pripravin slovar na svitlo dal, ki obseže vse besede 1. zvezka ruskih propoved in njih pomen v nemškim in latinškim jeziku. Pridjana mu je cirilska iu ruska abeceda. Kakor je perrimus, tako bo tudi drugemu in vsem sledičim zvezkam ruskih propoved enak slovar pridjan, ki bo pa le tiste besede obsegel, ki jih popršnji zvezki še nimajo. Še sama bodo toraj naročniki cel slovar dobili, ki ga bodo tudi pri drugih bukvah lahko rabili. Izdavavec upa, de bo častitim naročnikam pozneje zamogel tudi Šmidov rusko-nemški in nemško-ruski slovar podariti. Tudi zdaj ga rad njemu poslje, ki se z 2 gold. nanj naroči.

Imena gg. naročnikov bodo drugimu zvezku pridjane. Zdaj se še vsaki lahko naročnikam pridruži, de se bo njegovo ime v imenik naročnikov zamoglo djeti.

Predplačilna cena za vsaki zvezek s slovarjem vred je 1 gold. 10 kr. (pri bukvarjih 1 gld. 15. kr.) Drugimu zvezku bo tudi s slovarjem vred vseslovenska slovnica pridjana. — Vredništvo „Zgod. Danice“ je nekaj iztisov 1. zvezka odveč prejelo; kdor tedaj hoče to imenitno delo slovenskoga slovstva imeti, ga lahko precej dobi.

„Poklady kazatelskoho rečenictva“. To delo, ki ima cerkvene govorove v obsegu, in ki ga gosp. Dr. A. Radlinski izdava, že 2 tečaja — 8 zvezkov — steje. Od 3. tečaja dalje se bo pa tako izdaval, de bo vse kersanski nauk v 653 izverstnih, lahko umljivih govorih v 15 tečajih (v 30 zvezkih — 12 ali 15 pol debelih —), v 7 letih na svitlo prišel. Vsako leto bodo tedaj v 2 tečajih 4 zvezki natisnjeni. Vsakemu zvezku se bodo tudi drugi govorovi za nedelje, praznike in posebne prilike pridavalci, vseh skupej okoli 350. Predplačilna cena za 4 zvezke vsaciga leta je 5 gold. Za perve 4 zvezke se mora naročnina do konca meseca veličega travna t. l. izdavavcu poslati. To za cerkveno govorstvo in slovensko slovstvo silno važno veliko delo, katero bo v češkem in slovaškem jeziku izhajalo, tudi Slovencem zavoljo slovenske vzajemnosti goreče priporočimo.

Naročniki naj naznanijo, ali hočejo imenovanje delo v češkim ali v slovaškem jeziku imeti. Osnovo vseh cerkvenih govorov v 15 tečajih lahko pri vredništvu „Zgod. Danice“ dobí, kdor jo hoče. — Perviga tečaja se le še perva 2 zvezka za 2 gold. dobita, 2. tečaj je pa še cel v 4 zvezkih za 5 gold. na prodaj.

„Nábožné rytieri srdca katolického krestana“. Te molitveno bukve, ki jih je slavni gospod Dr. Radlinski v 2000 iztisih 1850. leta na svitlo dal, so bilo duhovstvu in ljudstvu tolikanj višč, do so se v enim letu vse iztisi poprodali. Zato je gosp. pisavec drugi obilniji natis v češkem in slovaškem jeziku oskrbel. De bi jih pa tudi drugi Sloveni zamogli brati, jih je dal prestaviti v slovenski, ilirske in poljski jezik. Poslovenjenje je že dokončano, in od gospod pisavec v kratkim pričakujemo slovenske osnove in povabila na naročevanje. — Cena čeških in slovaških molitevnih bukev je le 1 gold., na prav lepim popirju tiskanih pa 1 gold. 30 kr. — Oznanilo in obseg slovaških molitevnih bukev lahko vsaki pri vredništvu pregleda.

„Prostonárodnia biblioteka“. Izdava Dr. Radlinski. Pervi zvezek obseže zvezdoslovje, zemljopisje, naravoslovje v kratkih in lahkih vprašanjih in odgovorih, je že 2. natisa in velja 12 kraje. — Obseg 2. in 3. zvezka je znano delo prečastitiga škofa Galurata: „Lehrbuch der christlichen Wohlgogenheit“ (apeljevanje k pobožnim življencu) v slovaški jezik prestavljen. Cena obeh zvezkov je 24 kraje.

Naročevanja sprejemajo Dr. Andrej Radlinski v Budinu (Osen, Festung, Landhaus-Brunnen-gasse Nro. 104), vredništva „Zgodnje Danice“, „Novic“ in „Solskiga Prijatia.“ gospod Štefan Kociančič, učenik sv. pisma stare zaveze v Gorici, gospod Ant. Janežič, gimnazialni učenik v Celovcu, in bukvarji.

Vredništvo.

Za uboge Indijane: J. O. Lep. 5. gld. — Krakovčanka 42 kraje. — Jak. Škrabec 1 gold. —

Za afrikanski misjon: Iz Cerknice 1 gld. 33 kr.

Premembe duhovstva.

V Ljubljanski škofiji. Gospod Ant. Jamnik, duhovni pastir na Smarni Gori, je 27. sušca za vodenico umerl. — Gosp. Mihael Kmetič, kaplan v Zireh, in gosp. bogoslovec Jož. Jerin sta privoljenje dosegla, v Ameriko se podati.

V Gorški viši škofiji. Gosp. Fil. Jak. Kafov, kaplan v Ročini, je dobil podfaro v Batuji v Černiskim dekanatu. — Gosp. Fr. Pečenko, vikar v Štiaku, je postal podvodja in oskrbnik v bogoslovskega semenišča v Gorici; dosadanji podvodja gosp. Jak. Franzot se je zavoljo mrtvuda v pokoj podal.

V Lavantinski škofiji. Umerli so: Gosp. And. Zdolsek, fajmošter na Vranskem, 17. svečana; O. Timotej Bebevc, franciškanec v Brezicah, 18. svečana; gosp. Ant. Seidl, duhovni pastir v Zdolah, 20. svečana. — Gosp. K. Rüpschl je dobil podfaro v Smiklavžu nad Laškim. — Gospoda duhovna Jožef Reš in Juri Reš sta dovoljenje dobila v Ameriko na Zgornje Misiansko se podati.

V Sekovski škofiji. G. Matija Jauk, dekan v Deutschlandsbergu, je dobil dekanatno faro v Lipnici, in gosp. A. Weber, kaplan v Eggersdorfu, podfaro v Breitenfeldu. — Gosp. fajmošter Jan. Neumann je 3. sušca umerl.

Popravek. V premembah duhovstva poslednjega lista beri namesto v Ig: na Ig.

Pri

IGNACIJU KLEMENZU,

bukvovezu na starim tergu štev. 155

v Ljubljani,

so naslednje bukve v slovenskim jeziku po pristavljeni ceni na prodaj:

Molitevne bukve.

Dušna paša za kristjane, kteri žele v duhu in resnici Boga moliti. Spisal *Friderik Baraga*, nekdanji kaplan v Metliku, zdaj škoš v Ameriki. V Ljubljani 1852. Šestiga natisa in reči podobe. Te bukve z lepo, v jeklo vrezano podobo ozaljšane in 645 strani debele, veljajo v usnjatim herbtu vezane . . . . . 1 gld. — kr. vse usnjate, s podobami na platni-

cah in z nožnicami . . . . . 1 " 20 " z zlatim obrezkam in pozlačene . 2 " 30 "

Dušna paša za kristjane šestiga natisa in manjsi podobe. Te bukve veljajo v usnjatim herbtu . . . . . — gld. 50 kr. vse usnjate, s podobami na platni-

cah in z nožnicami . . . . . 1 " 10 " z zlatim obrezkam in pozlačene . 2 " 10 "

Mir vam bodi. Molitevne bukve, v katerih se najdejo šestere srete maše in druge molitve za vse potrebe našega življenja, litanijske in pesmi, tudi pasijon ali terpljenje našega Gospoda Jezusa Kristusa s svetim križevim potom. — Drugi natis pomnožil *J. Volc*. V Ljubljani 1852, z lepo podobo ozaljšane in 431 strani debele — veljajo vse usnjate s podobami na platnicah . — gld. 50 kr. z zlatim obrezkam in pozlačene . 1 " 20 "

Mir vam bodi — olepsane s 16 podobami svetega križeviga poto veljajo vse usnjate . . . . . 1 gld. — kr. z zlatim obrezkam in z nožnicami 1 " 30 "

Obiskovanje Jezusa Kristusa v presvetim Rešnjim Telesu in pozdravljenje Marije prečiste Device. Spisal *Fr. Baraga*. Te bukve veljajo vezane v usnjatim herbtu . . . . . — gld. 28 kr. vse usnjate in z nožnicami . . . . . 4 " 4 " z zlatim obrezkam in pozlačene . 1 " 20 "

Daj nam danes naš vsakdanji kruh! ali mnoge molitve, v katerih po Jezusovim nauki Očeta, ki je v nebesih, vsiga prosimo, česar vsak dan za dušo in telo potrebujemo. Spisal *Jožef Rozman* (zdaj dehant v Trebnem). V Ljubljani 1851, tretjiga natisa, 357 strani debele. Veljajo vezane v usnjatim herbtu ali pa terdo z nožnicami — gld. 26 kr. vse usnjate in s podobami na plat-

nicah . . . . . 40 " z zlatim obrezkam . . . . . 1 " 20 "

Duhovni studenec, to je, lepe molitve, s katerimi zamorejo kersanske duše veliko dobro od Boga sprositi. Na svitlobo dal *Jan. Cigler*. Šestiga pomnoženiga natisa. V Ljubljani 1853. Olepsane s podobami pri sv. maši in pri sv. kri-

ževim potu, 236 strani debele in v starim pravopisu veljajo v usnjatim herbtu ali pa terdo vezane z nožnicami . . . . . — gld. 20 kr. vse usnjate in s podobami na plat-

nicah . . . . . 36 " z zlatim obrezkam . . . . . 1 " — "

Duhovni studenec; v novim pravopisu se te bukve ravno tako vezane po ravno tej ceni dobē.

Venec nedolžnosti ali molitve in nauki kristjanampotrebni. Spisal *Ign. Holcapfel*. Te bukve veljajo v usnjatim herbtu vezane . 1 gld. — kr. vse usnjate in z nožnicami . . . . . 1 " 20 " z zlatim obrezkam . . . . . 3 " — "

Duhovni tovarš pobožniga kristjana. Spisal *J. Kek*. Te bukve veljajo vezane v usnjatim herbtu . . . . . — gld. 50 kr. vse usnjate . . . . . 1 " 10 " z zlatim obrezkam . . . . . 2 " 10 " Tém bukvam pridjani katekizem se tudi posebej dobi po . . . . . 8 "

Premisljevanje starih poslednjih reči. Spisal *Fr. Baraga*. Te bukve veljajo vezane v usnjatim herbtu . . . . . — gld. 40 kr. vse usnjate . . . . . 1 " — " z zlatim obrezkam . . . . . 1 " 40 "

Mašne bukvice, to je, molitve pri sveti maši in druge vsakimu kristjanu potrebne molitvice in sv. križev pot. Spisal *Jan. Cigler*. V Ljubljani 1852, v novim pravopisu. Olepsane s podobami pri sv. maši in pri križevim potu in 252 strani debele veljajo terdo vezane z nožnicami . . . . . 16 kr. vse usnjate s podobami na platnicah . . . . . 24 " z zlatim obrezkam . . . . . 30 "

Mašne bukvice v starim pravopisu in 292 strani debele veljajo terdo vezane . . . . . 20 kr. vse usnjate . . . . . 30 "

Posvečeno bodi tvoje ime ali nauki in molitve za mlade ljudi, zlasti za otroke. Pridjan jim je tudi katekizem. Spisal *J. Rozman*. 286 strani debele veljajo terdo vezane z nožnicami . . . . . 15 kr. vse usnjate . . . . . 30 "

Oče naš, kteri si v nebesih, ali mnoge molitvice v čast našega nebeškega Očeta. Spisal *J. Rozman*. Z velikimi čerkami natisnjene in s katekizmam vred veljajo terdo vezane z nožnicami . . . . . 12 kr.

Oče nas, manjsi podobe in s podobami sv. maše ozaljšane veljajo terdo vezane 6 kr. z nožnicami vred pa . . . . . 10 "

Molitve pri očitni službi Božji veljajo mehko vezane.	6 kr.
v usnjatim herbtu	10 "
Sveti križev pot s podobami. Spisal <i>J. Cigler.</i> Cena	10 kr.
Obiskovanje križeviga pota. Cena	10 "
Pot svetiga križa. Cena	5 "
Viža se učiti pri sveti maši streči.	3 "
Vse imenovane molitevne bukve se tudi prav lepo vezane v žametu in s srebernimi okovi po nar nižji ceni dobé. Ako kdo kakšne bukve na posebno vizo vezane hoče imeti, se mu bo tudi berž postreglo.	

Pobožne bukve.

Zivljenje svetnikov. Spisal <i>Fr. Veriti.</i> Čvetere bukve druziga natisa veljajo vezane v usnjatim herbtu	4 gld. — kr.
Tudi se dobi vsaki del posebej po 1 " — "	
Nebeske rože. Spisal <i>Fr. Baraga.</i> Veljajo vezane v usnjatim herbtu	— gld. 50 kr.
vse usnjate	1 "
z zlatimi obrezkami	1 " 40 "
Zerkalo lepih izgledov. Spisal <i>Fr. Blažič.</i> V Ljubljani 1854. V novim pravopisu, 107 strani debele veljajo terdo vezane za šolske darila 18 kr.	
Razlaganje sv. Evangelija vseh nedelj in praznikov cerkvenega leta. Spisal <i>Fr. Veriti.</i> Te bukve vezane se dobé po pomanjšani ceni v usnjatim herbtu vezane po	1 gld.
Razlaganje terpljenja Jezusa Kristusa, Kakor so ga vsi 4 evangelisti popisali. Spisal <i>Fr. Veriti.</i> Cena	20 kr.
Od počešenja in posnemanja Matere Božje. Spisal <i>Fr. Baraga.</i> Terdo vezane veljajo te bukve	20 kr.
Evangelii v nedelje in praznike celiga leta in vse dni svetiga posta Spisal <i>J. Burger.</i> Vezane v usnjatim herbtu veljajo	— gld. 50 kr.
vse usnjate	1 " 10 "
Perpravljanje k smerti. Spisal <i>Fr. Veriti.</i> Cena	20 kr.
Molitve za bolnike. Spisal <i>Jan. Cigler.</i> Vezane v usnjatim herbtu veljajo	20 kr.
Stiri poslednje reči, ali premišljevanje smerti, sodbe, pekla in nebes. Spisal <i>Jan. Cigler.</i> Vezane v usnjatim herbtu veljajo	20 kr.
Perpomoček sveti rozenkranc Bogu in Marii dopadljivo moliti. Spisal <i>M. Hofman.</i> Terdo vezane veljajo te bukve	10 kr.
Dober nauk ali kratko podučenje, se časne in večne nesreče obvarovati. Spisal <i>J. Cigler.</i> Cena	10 kr.
Kratek nauk za vsaciga človeka. Spisal <i>J. Cigler.</i> Cena	5 kr.

Katekizmi.

Kratek katekizem v vprašanjih in odgovorih. Spisal <i>J. Kek.</i> Sedmiga natisa v novim pravopisu po	8 kr.
Keršanski katoliški nauk za otroke, ki se pripravljajo k sv. obhajilu. Spisal <i>Fr. Veriti.</i> Cena	12 kr.
Keršanski katoliški nauk za odraslene ljudi. Spisal <i>Fr. Veriti.</i> Čveteri zvezki veljajo terdo vezani	2 gld.

Pridige.

Pridige za vse nedelje in praznike celiga leta, ktere je pridigoval <i>Gasper Šrab</i> v Dobu. 2 zvezka veljata v usnjatim herbtu 1 gld. 40 kr.
--

Povesti.

Izidor, brumni kmet. Prestavil <i>L. Dolinar.</i> Cena	10 kr.
Vezilo ali preganjana nedolžnost. Poslovenil <i>J. Kosmač.</i> Cena	20 kr.
Popis navad in zaderžanja Indijanov v polnočni Ameriki. Cena	10 kr.
Te bukve se tudi v nemškim jeziku spisane dobé: <i>Geschichte, Character und Gebräuche der nordamerikanischen Indianer von Fr. Baraga.</i> 10 kr.	

Pesmi.

Mnoge svete pesmi. Spisal <i>L. Dolinar.</i> Cena	20 kr.
--	--------

Zraven imenovanih bukev se prl meni tudi dobé:

Sveta povestnica stare zaveze. Spisal <i>L. Fleury.</i> Poslovenil <i>Štefan Kocijančič.</i> Cena 36 kr.	
Sveta povestnica nove zaveze. Spisal ravno tisti	30 kr.
Podučne povesti. Spisal <i>Fr. Soave.</i> Poslovenil <i>Štefan Kocijančič.</i> Cena	50 kr.
Nova nabéra laških, nemških in slovenskih pogovorov. Spisal <i>Premru.</i> Cena	40 kr.
26 povest za mlade ljudi. Spisal <i>Štefan Kocijančič.</i>	30 kr.
Naukapolne priповesti za mladost. Spisal <i>J. Zabukoršek.</i> Druziga natisa. Veljajo. 15 kr.	
Mesingasti križ in popisovanje Palestine. Cena	10 kr.
Slovenska abecednica za otroke v novi in stari pisavi. Spisal <i>L. Jeran</i>	3 kr.